

TYDZIEŃ OTWARTEJ NAUKI 2018

PROJEKTOWANIE SPRAWIEDLIWYCH PODSTAW OTWARTEJ NAUKI

Temat nawiązuje do systemu naukowego w okresie przejściowym. Promuje prowadzone w uniwersytetach oraz instytucjach naukowych działania na rzecz rozwoju otwartych polityk i praktyk, a także systemów dla globalnej i zróżnicowanej społeczności świata.

W Tygodniu Otwartej Nauki Biblioteka Uniwersytecka zaprasza:

—23 października br. na spotkania z trenerami firmy Elsevier, poświęcone bazie Scopus i oprogramowaniu SciVal

(m.in. zasadom doboru źródeł, współczynnikiem bibliometrycznym, profilom autorów oraz instytucji);

—24 października na spotkanie z przedstawicielami Cyfrowej Polski poświęcone wykorzystaniu licencji Creative Commons w komunikacji naukowej.

Honorowym patronem Tygodnia Otwartej Nauki jest prof. dr hab. Giorgi Melikidze - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

OTWARTOŚĆ W NAUCE. RUCH OPEN ACCESS – IDEE, INICJATYWY, ZASOBY

—Marta Czajkowska

—Beata Mirkiewicz

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

W dniach od 22 do 28 października br. odbywa się Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki. Tegorocznym tematem wydarzenia jest hasło: *Designing equitable foundations for open knowledge*, co w wolnym tłumaczeniu oznacza projektowanie odpowiednich fundamentów dla otwartej nauki. Wieloaspektowe pojęcie „otwartej nauki” dotyczy otwartego dostępu do publikacji naukowych, otwartych danych, otwartych modeli współpracy naukowej, a jego podstawą jest publiczne prezentowanie swoich osiągnięć oraz swobodne korzystanie z dorobku innych badaczy bez ograniczeń finansowych, prawnych czy technicznych.

OTWARTA NAUKA - CELE, ZAŁOŻENIA

Idea Open Access (OA) dotycząca nauki (wolna nauka), edukacji (wolna edukacja) i kultury (wolna kultura) oznacza możliwość bezpłatnego korzystania z tekstów piśmiennictwa naukowego, podręczników i materiałów edukacyjnych, a także bibliograficznych (bibliograficzno-abstraktywnych) i katalogowych baz danych. Głównym zadaniem OA

jest zatem znoszenie barier ekonomicznych, prawnych i technologicznych w dostępie do wiedzy i tworzenie takich rozwiązań w tych obszarach, które pozwalają go osiągnąć, a tym samym realizacją idei otwartości i transparentności w nauce oraz popularyzowanie nowych rozwiązań w komunikacji naukowej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych¹. Dwa ogólne warunki otwartego dostępu głoszą, że a) autorzy i właściciele praw autorskich zapewniają użytkownikom wolne, nieodwołalne, ogólnosiękatowe, wieczyste prawo dostępu oraz dają licencję na kopiowanie, użytkowanie, rozpowszechnianie, z zachowaniem praw autora do tekstu oryginalnego; a b) dzieło w wolnym dostępie powinno być zdeponowane przynajmniej w jednym otwartym repozytorium, należącym do instytucji akademickiej, towarzystwa naukowego, agencji rządowej, które umożliwią wolny dostęp do niego i jego długotrwałe przechowywanie². Jed-

1 Open Access, *Encyklopedia książki*. T. 2, K-Z, A. Żbikowska-Migoń, M. Skalska-Zlat (red.), Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2017, s. 299.

2 J. Sadowska, *Wolny dostęp do zasobów nauki - deklaracje, dyskusje, rzeczywistość*, [w:] M. Czyżewska, *Publikacje elektroniczne w rozwoju polskiej nauki*, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Białystok 2012, s. 95-96, http://ebook-wse.pl/userfiles/file/Publikacje_elektroniczne_w_rozwoju_nauki_polskiej.pdf [28.08.2018].